

Suriye Devrimi Neden Sona Ermedi?

Üniversite öğreniminin ilk yıllarından beri duyduğum en tuhaf şeylerden biri, 1789'da patlak verip 1799'a kadar süren Fransız Devrimi'nin görkeminden bahsederken hocalardan birinin dile getirdiği bir sözdü; bu söz, Avrupa tarihinin ve bir bütün olarak Batı medeniyetinin o dönüm noktası niteliğindeki döneminin öne çıkan bir sloganı ve devrimci adaletin gerçekleştirilmesinin bir ifadesi mesabesindeydi; dikkat edin o söz şudur: "Son kralı, son rahibin bağırsaklarıyla asın." Gerçekten de Kral XVI. Louis 1793 yılında Paris'teki Devrim Meydanı'nda giyotinle idam edildiği gibi eşi Kraliçe Marie Antoinette de dokuz ay sonra aynı yöntemle idam edilmişti.

Şiddet uygulamada acımasızlık ve gaddarlıkla dolu olan o slogan dün olduğu gibi bugün de hala halkın ve ülkenin imkânlarını tahakküm edenlere duyulan öfkenin bir ifadesiydi. Dolayısıyla Fransız Devrimi, krallık-kilise despotizmi sistemi tarafından bir bütün olarak Avrupa halklarına uygulanan zulüm durumunun bir yansıması olmuştur.

Fransız Devrimi'nin olaylarını ve bağlamlarını inceleyen bir araştırmacı, onun gerçekten de Avrupa'da ve dışındaki siyasi, toplumsal, ekonomik ve hatta ahlaki düzeyde Batı medeniyetinin gerçek fikri dönüşüm anını resmettiğini görür. Zira Batılı halklar arasındaki bu devrimin öncüleri ve düşünürleri istisnasız olarak bugüne kadar ülkelerinin her alanda kalkınmasının ve ilerlemesinin mimarlarıdır.

Dünya çapındaki en köklü fakülte ve üniversitelerinde ders olarak okutulan Batı medeniyetinin bir simgesi hâline gelmiş bu olay, Arap Baharı ayaklanmalarının bir uzantısı olarak ortaya çıkan ve Osmanlı Hilafet Devleti'nin yıkılmasından ve ardından İngiltere ile Fransa'nın bölgeyi cılız karton varlıklara bölmesinden bu yana Arap coğrafyasında yaşanan en büyük siyasi sarsıntıya yol açan Suriye Devrimi'ne uyarlanabilir.

Suriye devriminin istisnai durumu, devrimi, Batı ve uluslararası korumayla örtülen despot sistem karşında ezilen Arap halklarının gerçek anlamda bir umudu haline getirmesidir; zira bu devrimin taşıdığı sahneler, olaylar ve müdahaleler, devrimi sadece adaletin sağlanmasını gerektiren ahlaki bir mesele değil, aynı zamanda İslam ümmetinin sömürgeci Batı'nın hegemonyasından ve Müslüman ülkelerdeki mevcut despot rejimlerden oluşan araçlarından kurtulmaya yönelik çatışmasını gerçek anlamda yansıtan bir ifadesi haline getirmiştir. Müslümanların Suriye halkının uğradığı zulme yönelik dayanışması o kadar büyük ve cesurdu ki bu rejimleri endişelendirmiş; bu da onları, birçok durumda Beşar rejimini destekledikleri tutumlarının gerçek yüzünü açığa çıkarmaya zorlamıştır.

Esad rejimi, devrimin patlak vermesinden Beşar'ın firar etmesinin son anlarına kadar Müslümanların başındaki yöneticiler ve dünya liderleri tarafından tam bir meşruiyete sahipti. Bunun en açık kanıtı ise, Müslümanların başındaki yöneticilerin tamamının onu (Esad'ı) meşrulaştırma konusunda uzlaşmış olmalarıdır; zira bu yöneticiler, 11 Kasım 2024 tarihinde Riyad'da düzenlenen ve

50 lider ile devlet başkanının katıldığı Olağanüstü Arap (İslam) Zirvesi'nde, yani Rusya'ya kaçıışından bir aydan daha kısa bir süre önce, onu Suriye'nin meşru yöneticisi olarak memnuniyetle karşılamışlardı. Bu zirveden önce Beşar'ın, Suriye'nin üyeliğinin yıllarca dondurulmasının ardından Mayıs 2024'te Manama'daki Arap Zirvesi'ne ve Mayıs 2023'te Cidde Zirvesi'ne katılımı gerçekleşmişti. Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Suudi Arabistan'ın bu iki zirveden önce büyükelçiliklerini yeniden açtığını da unutmamamız gerekir. Bunun öncesinde de siyasi muhalefet kontrol altına alınıp dağıtıldığı gibi aynı şekilde askeri gidişatın kontrolden çıkmasını önlemek için askeri operasyon odaları da kontrol altına alınmıştı.

Müslümanların başındaki yöneticilerin ve büyük devletlerin Suriye rejiminin devrilmesini engelleme konusundaki hırslarının sebebi, devrimin, suçlu rejimin tamamen devrilmesini ve İslam'ın uygulanmasını talep eden yönelimleriydi. Bu, bölgesel ve uluslararası despot düzeninin kabul etmeyeceği bir şeydir; zira onlar yönetim ve idarede bireysel düzeydeki değişikliklere veya iktidardaki sistemin yapısında birtakım değişikliklere izin verebilirler ancak halkın, sömürgecinin dayattığı bir yönetim sistemini ortadan kaldırması, aşılması engellenen kırmızı bir çizgi olarak kabul edilmektedir. Halk hareketleri ve protestolara tanık olan ancak bu eğilimle sınırlı kalan ve gerçek bir devrim niteliği kazanmayan Arap ülkelerinde tam olarak olan da işte budur.

Suriye'nin durumu bir istisnadır; çünkü o, devrimin şartlarını bir araya getiren ve genel olarak Arap bölgesinde ve İslam beldelerinde gerçek dönüşümün dayanağı olabilecek tek yerdir. Suriye halkı bir bütün olarak; İslami kimliğine bağlılığını teyit etmiş ve Allah kendilerine tiran Beşar rejiminden ve yandaşlarından kurtarma imkanı versin diye iradesini güçlü tutmaya devam etmiştir.

Burada belirtmek gerekir ki, Suriye'de yaşanan değişim durumu ile Afganistan'da yaşanan değişim arasında, her ikisinin de o ülkelerdeki despot rejimi ortadan kaldırmış olması bakımından ortak noktaları bulunmasına rağmen ancak Suriye'deki durum, İslam beldelerinin kalbinde yer alan coğrafi konumu ve Batı sömürgeciliğiyle mücadelenin ön hattında olması ve Şam, Beytülmakdis'in çevresinin ve İkinci Raşidi Hilafetin geri dönüşüyle bağlantılı hadislerde kendisine atfedilen faziletler ve aynı şekilde onlarca yıl boyunca Emevî Hilafeti'nin başkenti olmuş olması nedeniyle çok daha önemli sembolik bir öneme sahiptir.

Afganistan'ın durumu, en öne çıkanları Amerika ve NATO güçlerinin Müslümanların yüreklerini ferahlatacak şekilde aşağılayıcı bir şekilde geri çekilmesi, İslam'ın en azından bir emirlik şeklinde uygulanması ve Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sancağının emirliğin sancağı olarak benimsenmesi güzel sonuçlardan biridir. Buna karşılık Amerika liderliğinde İslam'la savaşılan uluslararası ittifakın bir parçası haline gelen iktidardaki otorite, tiran Hafız Esad'ın yaptığı anayasayı korumuş, Colani kendisini Suriye Arap Cumhuriyeti cumhurbaşkanı ilan etmiş, devletin bayrağı olması için Fransız işgal bayrağına geri dönmüş ve başta Suriye halkına türlü türlü acıları, yıkımları ve yerinden edilmeleri yaşatan Rusya'nın üsleri olmak üzere Batılı askeri üsleri kabul etmiştir.

Bu yeni yönetimin Suriye devrimine karşı sergilediği daha birçok hayal kırıklığına uğratan tezahürler vardır; bunlardan bazıları şunlardır; geçiş dönemi adaleti ve suçluların hesap vermesi meselesi, suçlu rejimin adamlarının ve çalışanlarının hâlâ dünyanın dört bir yanındaki Suriye büyükelçiliklerinin çoğunda görevde olması, bazı suçluların ulusal çıkar bahanesiyle aklanması ve karar alma süreçlerine dahil edilmesi, kamplardaki göçmenler arasındaki ezilmiş ve mahrum bırakılmış insanların ihmal edilmesi, yeniden imarı kolaylaştırmak yerine gösterişli ve hayali projelere odaklanması, geçim maliyetlerinin yükselmesi, yüksek vergilerin dayatılması, işsizlik ile yoksulluğun yayılması karşısında yönetimde ve makam sahiplerinde görülen lüks ve şatafat, ulusal sloganlar altında yozlaşma görüntülerinin ve aşağılık eğlencelerin yayılması, Allah'ın dışında hüküm koyması için mecliste kanunların yeniden yasalaştırılmasıdır.

Böylece despotluğa geri dönüşün tüm tezahürlerinin tohumlarının yeni Suriye'de ekildiğini görüyoruz; yani bölgesel ve uluslararası suç ve despotluk sisteminin kucağına geri dönüşle başlayan, Suriye halkının fedakarlıklarını, acılarını ve trajedilerini hafife alan politikalarla devam eden ve devrime muhlis olanlara ve davetçilere karşı yapılan darbeye ve daha yakın bir zamanda tüm Müslüman ülkelerde Allah'ın şeriatının hakim kılınması yolunda mücadele eden bir kardeş gibi liderlere yönelik tasfiyelerle son bulmayan bir süreç yaşanmıştır.

Başa geri dönecek olursak, Fransız ve Suriye devrimleri arasındaki ortak bağ, her ikisinin de onlarca yıl boyunca despotizme maruz kalmış bir milletin özgürleşme projesi olmasıdır. Ancak her iki arasındaki temel fark; Fransız Devrimi'nin Batı halkları için yeni bir medeniyet kalkınmasının başlangıcı olması ve Avrupa'daki yönetim sistemlerinin kapitalist medeniyet ideolojisini benimsemesidir; Suriye Devrimi'nin ise İslam ümmeti için, zalim ve suçlu bir rejimden kurtulma konusunda dönüm noktası niteliğindeki bir an olmasıdır; yani Afganistan'daki zincirin ardından İslam beldelerinde kırılan ilk belirleyici zincir olmasıdır. Suriye'deki durumu olduğu gibi korumak, Suriye'de İslam ile hükmedilmesine ulaştıracak herhangi bir İslami dönüşümü veya İslami eğilimi engellemek için Müslümanların başındaki yöneticilerden oluşan sömürgecinin araçlarının, onlarla birlikte Yahudi varlığının ve Batı'nın desteğinin onun üzerine çok net bir şekilde üşüşüklerini görmekteyiz; ulusal durum ve vatan olarak Suriye o kadar takdis edildi ki, mevcut iktidar size, vatanın Allah'tan başka tapılan bir ilah haline geldiğini hissettirir bir hale gelmiştir Allah korusun. Dolayısıyla Şam devrimi, despot düzeninin tuzakları karşısında sona ermemiş, aksine mecburen bir mücahidin molası halini benimsemiştir, aksi değil.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Abdullah Ali